

Çocukların gözleri

Çocuğunuzun gözlerine bakarak
bir görme problemini tespit edin

www. ocuklaring zleri.org

12 dilde

Fondation Asile des aveugles

G rme i in bir ba ı , ya am i in bir ba ı .

IBAN : CH14 0900 0000 1000 2707 0

Tasarım ve metin yazımı : Dr P-F. Kaeser ve Dr N. Voide

Grafik tasarım : studio KO, Yverdon-les-Bains

Bro  r, Fonds Ingvar Kamprad'ın deste iyle hazırlanmı tır

 2014 H pital ophtalmique Jules-Gonin, Lozan

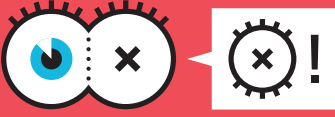
Kaynak belirtilmesi ko uluyla  o altılmasına izin verilir :

H pital ophtalmique Jules-Gonin, www.ophtalmique.ch

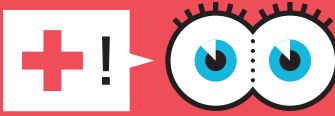

**H pital ophtalmique
Jules-Gonin**

Service universitaire d'ophtalmologie
Fondation Asile des aveugles

İyi görmeseler bile, çocuklar nadiren bir görme probleminden şikâyet ederler.

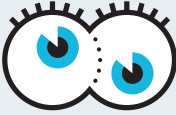

Erken tarama önemlidir, çünkü göz problemleri düzeltilmezse kalıcı görme kaybına yol açabilir.

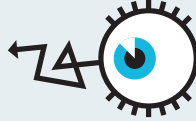
Bir görme problemi nasıl fark edilir ?

Bu belirtilerden birini görürseniz, çocuk doktorunuza veya bir göz hekimine (mümkünse bir ortoptist ile iş birliği yapan) başvurun.

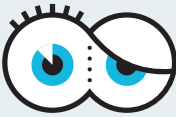
Çocuğunuzun gözleri nasıl ?

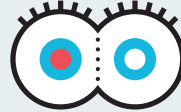
Hizalı değil, sürekli veya zaman zaman şaşlı bakıyor. *Çocuğunuz aniden sürekli şaşlı bakmaya başlarsa : acil muayene !*

çok dengesiz, sürekli hareket ediyor

göz kapağı
gözü neredeyse tamamen kapatıyor

flaşlı bir fotoğrafta bir gözde kırmızı yansıma, diğerinde beyaz yansıma var

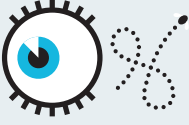

göz kapakları kızarık, kabuklu veya şişmiş

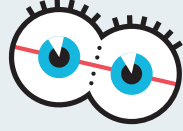

gözleri sulanıyor veya kızarık (iritasyonlu)

Çocuğunuz ne yapıyor ?

Size bakmıyor, hareket eden nesneleri takip etmiyor

Başını anormal şekilde eğiyor

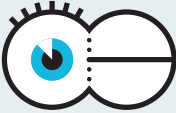
Bir gözünü kapatarak tek gözle bakıyor

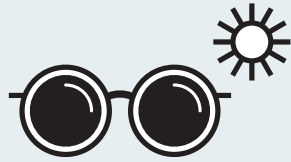
Gölgeden ışığa geçtiğinde tepki vermiyor

Gözlerini sık sık ovuşturuyor

Çok sık göz kırpmıyor

Işıktan çok rahatsız oluyor

Okumakta zorlanıyor veya nesneleri gözlerine çok yakın tutuyor

Gözlerini çok fazla kısıyor

Çocuğunuz ne söylüyor ?

« gözlerim kaşınıyor »
« gözlerim yanıyor »
« iyi göremiyorum »

Yakından çalıştıktan sonra veya okuldan sonra şöyle diyor :

« başım ağrıyor »
« başım dönüyor »
« midem bulanıyor »

« her şey bulanık »
« çift görüyorum »

Unutmayın ki
görme problemleri kolayca fark edilmeyebilir !

Ailede görme problemleri var mı ?

Anne ve babasında, erkek veya kız kardeşlerinde bir görme problemi varsa, çocukta da görme bozukluğu riski daha yüksektir.

Bunlardan birinin olması durumunda, yaşamın ilk yılında bir göz hekimi tarafından kontrol gerekir.

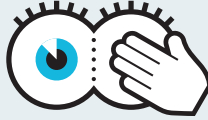
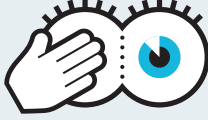
Basit bir ilk görme testi

Eğer yalnızca bir göz iyi görmüyorsa, çocuk buna uyum sağlar ve sorun tamamen fark edilmeden kalabilir. Bu nedenle çocuğun her iki gözüyle de aynı şekilde görüp görmediğini kontrol etmek önemlidir.

Bebekte :

Bir gözünü kapatın...

Sonra diğerini...

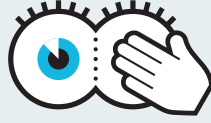
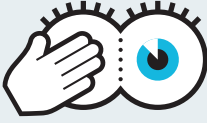
Her iki tarafta da aynı şekilde tepki veriyor mu ?

Hep aynı gözünü kapattığınızda mı ağlıyor ?

Daha büyük çocukta :

Bir gözünü kapatın...

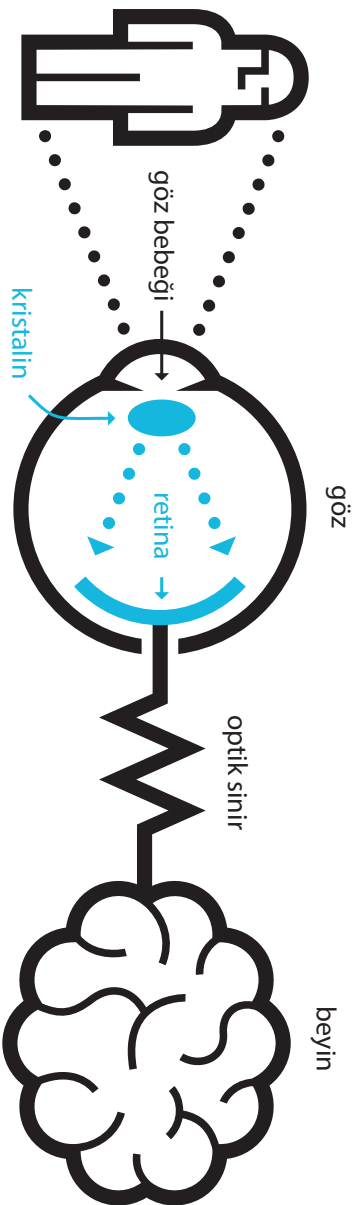
Sonra diğerini...

Her iki tarafta da en küçük resimleri
görebiliyor mu ?

Broşürün arka sayfasındaki testi uygulayın (parmakları bitişik tutun ki arada ki boşluktan bakmasın !)

İki göz arasında
görme farkı olduğunu düşünüyorsanız çocuk
doktorunuza veya
göz hekiminize
başvurun.

Görme nasıl oluşur?

Çocuklarda görme nasıl gelişir ?

Görme kapasitesi yeni doğanda tam gelişmemiştir. Okul çağına kadar kademeli olarak gelişir.

Yeni doğan : Görme bulanıktır (erişkinin %5'i) ve siyah beyazdır. Yenidoğan özellikle yakındaki yüksek kontrastlı nesneleri görür ve görme alanı çok dardır.

2-3 ay : Bebek bakışını sabitleyebilir, annesinin yüzünü ve nesneleri takip edebilir, gülümsemelere karşılık verir. Renkleri algılar ve ayırt eder.

3-9 ay : İki göz birlikte çalışmayı öğrenir, bu da bebeğin derinliği (3D) farketmesini sağlar. Ayrıntıları algılamaya başlar.

1 yaş : Görme hâlâ bulanıktır, erişkin görmesinin %30-40'ı olarak tahmin edilir. Çocuğun göz-el koordinasyonu gelişir.

4 yaş : Retina tamamen gelişmiştir, ancak görme hâlâ yaklaşık %60 düzeyindedir

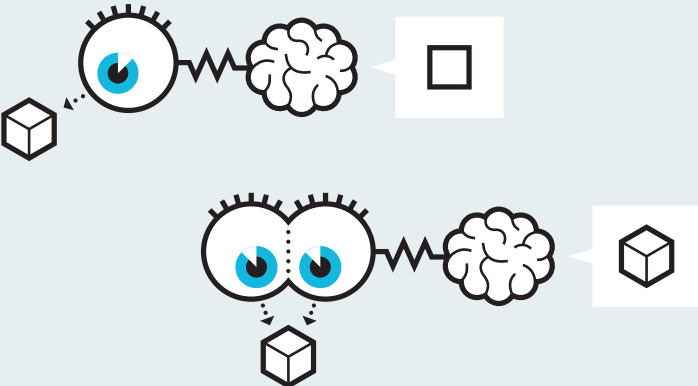
7 yaş : Görme erişkin düzeyine (%100) ulaşır, ama görme kalitesi gelişmeye devam eder.

İki gözün de iyi görmesi neden önemlidir ?

Görme gelişimi boyunca iki göz birbiriyle rekabet hâlinindedir. Eğer bir göz diğerinden daha az görüyorsa veya şaşılık varsa, beyin tarafından « ihmal » edilebilir ve beyin yalnızca « iyi » gözden gelen bilgileri kullanır. Buna ambliyopi denir ve çocukların %5 ila %10'unu etkiler.

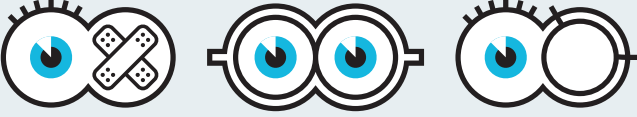
İki göz yan yana bulunduğu için beyne hafifçe farklı iki görüntü iletir. Beyin bu görüntüleri birleştirir ve böylece 3D görme oluşur. Bu nedenle derinliği iyi görebilmek için iki göz gereklidir.

Bir göz daha az görüyorsa ne yapılmalı ?

Ambliyopi nasıl tedavi edilir ?

Tedavi 3 aşamadan oluşur :

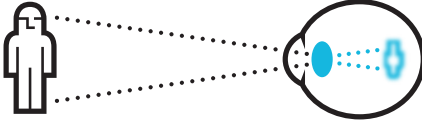

1. Görmeyi engelleyen nedeni ortadan kaldırmak : örneğin düşük bir göz kapağını veya opasiteyi (katarakt) ameliyat etmek.
2. Görüntüyü netleştirmek : gerekirse gözlük vermek
3. Beyni "zayıf" gözü kullanmaya zorlamak : çoğunlukla "daha iyi" gözü günde birkaç saat bir kapama bandı (patch) ile kapatmak

Belirli bir yaştan sonra beyne iki gözle « görmeyi » yeniden öğretmek artık mümkün değildir. Bu nedenle erken tarama çok önemlidir.

Tedavi ne kadar erken uygulanırsa, o kadar etkili ve hızlı olur.

Görme bozuklukları

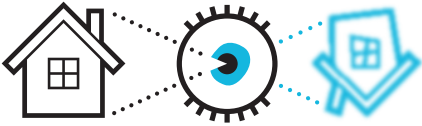
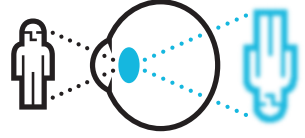

Miyopi

Göz çok uzundur ve uzağı bulanık görür.

Hipermetropi

Göz çok kısadır ve yakını bulanık görür. Belirli bir hipermetropi derecesine kadar göz odaklama (akomodasyon) yaparak bunu telafi edebilir, ancak bu durum yorgunluğa hatta şaşılığa neden olabilir.

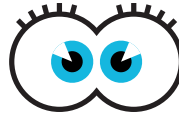

Astigmatizm

Gözün «camı» olan kornea düzensiz bir şekle sahiptir, bu da net olmayan görüntü oluşturur.

Şaşılık

Gözlerin farklı yönde bakmasıdır: bir göz içe, dışa veya dikey olarak kayar.

Katarakt

Gözün «merceği» olan kristalin opak olup bulanık bir görüntü oluşturur.

Tüm bu problemler ambliyopi, yani bir gözde zayıf görme, oluşturabilir.

Çocuklar için gözlük nasıl seçilir ?

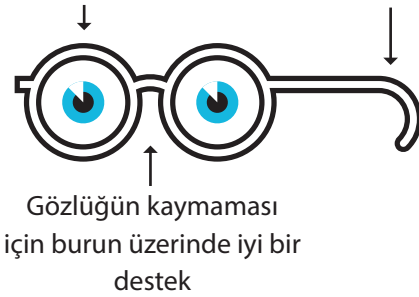
Çocuk en sık önüne ve yukarı yönde bakar. Örneğin sizi görmek için gözlerini yukarı kaldırır. Ayrıca erişkinlere göre çocuk çok daha fazla hareketlidir !

Gözlük seçiminde en önemli üç unsur :

Çocuğun yukarı yönde görme alanını içine alacak şekilde büyük boyutlu camlar

Gözlük sapının kulak arkasını sıkı kavraması

Güneşe dikkat !

Gözün merceği olan kristalin 9 yaşına kadar saydamdır ve gözü güneş ışınlarına karşı korumaz. Bu nedenle çocuklar özellikle güneşe yoğun şekilde maruz kaldıklarında güneş gözlüğü takmalıdır (örneğin : deniz veya göl kenarında veya dağda).

Çocuk için görme testi

Bir gözünü kapatın, sonra diğerini... Her iki tarafta da aynı derecede küçük görüntüleri görebiliyor mu ?

Görme keskinliğinin yeterli olup olmadığını belirlemek için birçok oftalmolojik test mevcuttur. Bu test, standartlaştırılmış testlerin serbest bir yorumudur ve yalnızca iki göz arasındaki görme farkını tespit etmeye yöneliktir.